

گزارش اختصاصی ههنگاو از بازداشت ۱۹ کودک توسط نهادهای امنیتی در کردستان

سازمان حقوق بشر ههنگاو در راستای رسالت حقوق بشری خود و ذیل اهداف ویژه در پایش و اطلاع رسانی وضعیت حقوق کودکان در کردستان ایران، بدین وسیله گزارش اختصاصی خود در خصوص بازداشت کودکان توسط نهادهای امنیتی ایران در شهرهای مختلف کردستان طی سال ۲۰۱۹ را منتشر می سازد.

تهیه و مستند سازی این گزارش ماحصل تجزیه و تحلیل گزارشات ارسالی به ههنگاو مصاحبه با اشخاص مطلع و تحقیق از منابع مستقل است.

با استناد به آمار به ثبت رسیده در مرکز آمار سازمان حقوق بشری ههنگاو، طی سال ۲۰۱۹ دست کم ۱۹ کودک زیر ۱۸ سال بنابر اتهامات سیاسی توسط نهادهای امنیتی بازداشت و تحت تعقیب قرار گرفته اند. در عمده موارد ثبت شده استانداردهای رسیدگی قضایی ناظر بر حقوق حمایتی کودکان از جمله محدود کردن بازداشت قبل از محاکمه، دسترسی فوری به خانواده، ممنوعیت فشار جسمی و روانی و دسترسی به مشاوره حقوق و وکیل رعایت نشده است.

به عنوان مثال بازجویی بدون سازکار حقوقی حمایتی ویژه کودک صورت پذیرفته و بعضاً در مواردی بازداشتی مورد ضرب و شتم بازجویان قرار گرفته است. همچنین کودکان بازداشت شده از قواعد عمومی ناظر بر زمان بازداشت نظیر اطلاع به خانواده، معاینه پزشکی و دسترسی به خدمات حقوقی نیز محروم بوده اند.

شایان ذکر است به موجب قواعد حاکم بر کنوانسیون حقوق کودک که دولت ایران نیز به آن ملحق شده و به موجب ماده ۹ قانونی مدنی در حکم حقوق داخلی است، بازداشت قبل از محاکمه بایستی به عنوان آخرین اقدام و در صورت ضرورت مورد استفاده قرار بگیرد. بر همین اساس حقوق داخلی نیز چنین امری را در ماده ۲۸۷ قانون آیین دادرسی کیفری پیش بینی نموده است. بر این اساس اصل بر سپردن کودک یا نوجوان به والدین یا سرپرست قانونی است و بازداشت در زمان تحقیقات مقدماتی با احراز ضرورت طی شرایط استثنایی امکان پذیر است.

نقض دادرسی ویژه کودکان محدود به مرحله پیش از محاکمه نبوده بلکه به موضوع دادگاه صالح و امتیازات پیش بینی شده برای کودکان و نوجوانان در مرحله دادگاه هم تسری یافته است.

بر اساس رصد انجام شده تا کنون یکی از کودکان بازداشتی به اسم فاضل عمری به اتهام ارتباط بایکی از احزاب کردستانی در شعبه ۲ دادگاه انقلاب ارومیه به ۵ سال حبس تعزیری محکوم شده است. این شخص که در زمان محاکمه ۱۷ سال سن داشته از کلیه مزایای ویژه دادرسی اطفال و حتی داشتن وکیل محروم بوده است.

وفق حقوق داخلی ایران، کودکان در مظان اتهام جرایم موضوع صلاحیت دادگاه انقلاب بایستی در دادگاه کیفری ۱ با برخورداری از کلیه امتیازات پیش بینی در دادگاه اطفال محاکمه گردند. با توجه به اینکه در اکثر موارد موضوع اتهام ارتباط با احزاب اپوزیسیون کردستانی بوده، پرونده به صورت غیر قانونی به دادگاه انقلاب که یک دادگاه استثنایی فاقد حداقل های رسیدگی عادلانه است، ارجاع داده شده است.

تفکیک بازداشت شدگان برحسب اتهام

همکاری با احزاب کردستانی اپوزیسیون حکومت: ۸ مورد
 شرکت در اعتراضات مهر ماه و آبان ماه: ۹ مورد
 اعتراض به کشتار کولبران: ۱ مورد
 بازداشت به خاطر فعالیت پدر: ۱ مورد

تفکیک بر حسب استان

استان کردستان: ۱۰ مورد
 استان کرمانشاه: ۵ مورد
 استان آذربایجان غربی: ۴ مورد

اسامی نوجوانان زیر ۱۸ سالی که در سال ۲۰۱۹ بازداشت شده‌اند

ردیف	نام و نام خانوادگی	اهل	سن	اتهام	تاریخ
۱	بارزان بابکری	بانه	۱۷	سیاسی	ژانویه
۲	مهدی کانی سوری	بانه	۱۷	سیاسی	ژانویه
۳	میلاد رحیمی	بانه	۱۷	سیاسی	ژانویه
۴	زانبار قادریور	پاوه	۱۷	سیاسی	۵.۱.۲۰۱۹
۵	رشید مصطفی	اشنویه	۱۵	سیاسی	۲۲.۱.۲۰۱۹
۶	سربرز سرمستی	سنندج	۱۵	مرتبط با فعالیتهای سیاسی پدرش	۲۳.۵.۲۰۱۹
۷	مهران احمدیان	سردشت	۱۸	سیاسی	۲۸.۸.۲۰۱۹
۸	سروش امینی	پاوه	۱۷	سیاسی	۱۳.۱۰.۲۰۱۹
۹	فرزین مولودی	سنندج	۱۸	سیاسی	۱۶.۱۱.۲۰۱۹
۱۰	میلاد نجاتی	مریوان	۱۶	سیاسی	نوامبر
۱۱	فردین داوند	بوکان	۱۷	سیاسی	۱۷.۱۱.۲۰۱۹
۱۲	سجاد نادری	کرمانشاه	۱۴	سیاسی	۱۷.۱۱.۲۰۱۹
۱۳	پوریا نادری	کرمانشاه	۱۶	سیاسی	۱۷.۱۱.۲۰۱۹
۱۴	پرهام نادری	کرمانشاه	۱۸	سیاسی	۱۷.۱۱.۲۰۱۹
۱۵	ماهان یوسفی	سنندج	۱۷	سیاسی	نوامبر
۱۶	آراس بافکار	مریوان	۱۵	سیاسی	نوامبر
۱۷	سینا محمدیان	سنندج	۱۶	سیاسی	۱۶.۱۱.۲۰۱۹
۱۸	میلاد فیضی پور	مریوان	۱۶	مدنی	۲۲.۱۲.۲۰۱۹
۱۹	فاصل عمری	ارومیه	۱۷	سیاسی	اکتبر
۲۰					

